

طبلوع

روزنامه

تاریخ
۱۷
بهمن
۱۴۰۰
یکشنبه

هر شماره؛معرفی یک بیماری و پیشگیری و درمان آن

این شماره: بیماری های مغزی

صفحه
۶
شماره
۳۲۹۱
سال
بیست و هفتم

سلامت

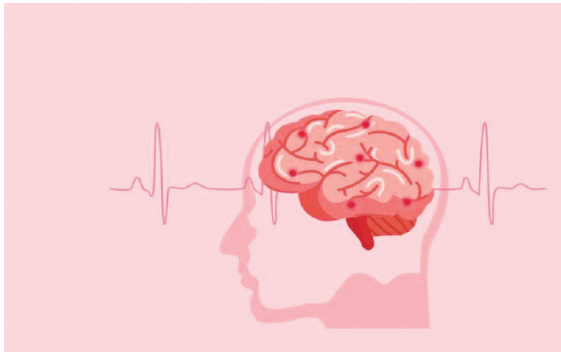

نیز با میگرن بدون آنورا مرتبط بودند.

هایدی هاوتاکانگاس(Heidi Hautakangas)، پژوهشگر دانشگاه هلسینکی و پژوهشگر ارشد این پروژه گفت: پژوهش ما علاوه بر شناسایی ده‌ها ناحیه جدید از ژنوم برای تحقیقات هدفمندتر، نخستین فرصت معنادار را برای ارزیابی اجزای ژنتیکی مشترک و متمایز در دو زیر‌گروه اصلی میگرن فراهم می‌کند.

به گفته پژوهشگران، تجزیه و تحلیل بیشتر نشان می‌دهد که میگرن توسط ترکیبی از عوامل خطر ژنتیکی عصبی و عروقی ایجاد می‌شود و به نوبه خود این ایده را تقویت می‌کند که میگرن، یک بیماری عصبی عروقی مرتبط با جریان خون در مغز است. جالب اینجاست که دو ناحیه از ۱۲۳ ناحیه ژنتیکی تازه شناسایی‌شده، حاوی ژن‌هایی هستند که پیشتر هدف داروهای جدید میگرن قرار گرفته‌اند. یک ناحیه موسوم به "CALCA/CALCB" که در حملات میگرن نقش دارد، می‌تواند با دارویی که اخیراً توسعه یافته است، مسدود شود. این در حالی است که ناحیه دیگری که ژن "HTR1F" را پوشش می‌دهد نیز هدف داروهای پیشرفته میگرن قرار دارد.

خطر سکنه مغزی در زنان پایین ۳۵ سال بیشتر از مردان است

خون می‌تواند خطر سکنه مغزی را در زنان افزایش دهند.

وی افزود: دو روندی که در زنان جوان‌تر می‌توانند به بروز سکنه مغزی ایسکمیک کمک کنند، استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری است که خطر لخته شدن خون را به همراه دارد و همچنین سیگار کشیدن. ۱۷ درصد از زنان ۱۵ تا ۳۹ ساله، از قرص استفاده می‌کنند و حدود ۱۱ درصد نیز روش‌های پیشگیری از بارداری مانند IUD را به کار می‌برند. ساجدف تأکید کرد که همه روش‌های کنترل بارداری، میزان خطر را افزایش نمی‌دهند اما تصور بر این است که روش‌هایی که سطح هورمون را تغییر می‌دهند، خطر لخته شدن خون را به همراه دارند.

جنیفر وانگ(Jennifer Wong) متخصص قلب و مدیر پزشکی قلب و عروق غیرتهاجمی در مرکز پزشکی اورنج کوست(Orange Coast Medical Center) کالیفرنیا گفت: احتمال بارداری در زنان زیر ۳۵ سال بیشتر است. این می‌تواند فشار خون و خطر لخته شدن خون را افزایش دهد و در نهایت، به افزایش خطر سکنه مغزی منجر شود. وی افزود: همچنین، زنان بیشتر از مردان به بیماری‌های سیستمیک همراه با افزایش خطر لخته شدن خون مانند لوپوس مبتلا می‌شوند. کارشناسان عقیده دارند که باید پژوهش‌های بیشتری برای بررسی این رابطه انجام شوند. وونگ گفت: این موضوع جالب است و پرسش‌های جالبی را نیز ایجاد می‌کند.

ساجدف هنوز هم باور دارد که سکنه در میان جوانان به ندرت رخ می‌دهد. او برای کاهش خطر سکنه مغزی در هر سنی، تلاش برای داشتن یک سبک زندگی سالم را توصیه می‌کند که شامل حفظ وزن سالم، ورزش منظم و اجتناب از سیگار است.

ساجدف گفت: اگر در خانواده سابقه لخته شدن خون وجود دارد، از پزشک خود در مورد خطراتی که شما را تهدید می‌کنند، بپرسید. خطر لخته شدن خون می‌تواند ژنتیکی باشد.

حسگرهای شیمیایی که می‌توانند آسیب مغزی را تشخیص دهند

پژوهشگران دانشگاه ایالتی اوهایو، نوعی حسگر ابداع کرده‌اند که می‌تواند تغییرات شیمیایی پس از آسیب مغزی را تشخیص دهد. به گزارش ایرنا و به نقل از نیو اتلس، در صورت بروز آسیب مغزی تروماتیک، تغییرات شیمیایی رخ می‌دهند که می‌توانند به عنوان پیش‌ساز آسیب ثانویه عمل کنند. دانشمندان دانشگاه ایالتی اوهایو، یک دستگاه نظارتی جدید ابداع کرده‌اند که می‌تواند این نشانه‌های هشدار دهنده را تشخیص دهد. حسگر کوچکی که این گروه پژوهشی ابداع کرده‌اند، انعطاف‌پذیر و نازک‌تر از موی انسان است و می‌توان آن را روی مغز قرار داد تا این تغییرات را در لحظه منتقل کند و راه‌های جدیدی را برای مداخله و درمان ارائه دهد.

این حسگر زیستی ضد آب، مجموعه‌ای از ترانزیستورهای اثر میدانی را در بر دارد که وقتی مواد شیمیایی خاصی را در مایعات مغزی حس می‌کنند، به تولید سیگنال الکتریکی می‌پردازند که می‌توان آن را از بیرون بدن ثبت کرد و مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. برای محافظت کردن از تجهیزات الکترونیکی در برابر تخریب شدن، حسگر درون یک لایه نازک از سیلیسیم دی‌اکسید به ضخامت چند صد نانومتر قرار می‌گیرد. به گفته پژوهشگران، این حسگر دارای ترکیب بی‌سابقه‌ای از ویژگی‌ها است که قابلیت‌های منحصره‌فردی را برای نظارت بر سلامت مغز به آن می‌دهد. از میان این قابلیت‌ها می‌توان به توانایی تشخیص تغییرات در سطوح یون پتاسیم و سدیم در مایع مغزی-نخاعی اشاره کرد که یکی از نشانه‌های آسیب ثانویه پس از آسیب مغزی است. کارآیی این حسگر، در یک محلول مصنوعی طراحی‌شده برای تقلید از مایع مغزی-نخاعی نشان داده شد. حسگر طی این آزمایش توانست تغییرات صورت‌گرفته در سطوح یون پتاسیم و سدیم را به دقت تشخیص دهد. پژوهشگران با آزمایش این حسگر در سرم خون انسان دریافته‌اند که می‌توان از آن برای نظارت بر سطوح بی‌اچ نیز استفاده کرد. جینگهوا لی، از پژوهشگران این پروژه گفت: ما یک حسگر زیستی می‌خواهیم که بتواند به طور مداوم بر بافت‌های مغز نظارت کند و تغییرات غلظت یون را در مایع مغزی-نخاعی تشخیص دهد. این تغییرات در حالت ثانویه آسیب مغزی تروماتیک، به عنوان یک نشانه هشدار

تاثیر ۳ برابری عوامل ژنتیکی در بروز میگرن!

یک بررسی بین‌المللی نشان می‌دهد که عوامل ژنتیکی موثر در ابتلا به میگرن می‌توانند سه برابر بیشتر از میزانی که پیشتر تصور می‌شد، باشند. به گزارش مهر و به نقل از نیواطلس، یک پژوهش بین‌المللی گسترده که برای بررسی در مورد علل میگرن طراحی شده است، بینش‌های جالب و جدیدی را به دست آورده است که تعداد عوامل ژنتیکی موثر در ابتلا به میگرن را سه برابر می‌کند. این یافته‌ها، بینش جدیدی را در مورد عواملی که انواع گوناگون میگرن را تحریک می‌کنند، ارائه می‌دهند و این ایده را که میگرن یک اختلال نورواسکولار است، پر رنگ‌تر می‌کنند.

اگرچه انواع میگرن بسیار رایج هستند و بیش از یک میلیارد نفر را در سراسر جهان تحت تأثیر قرار می‌دهند اما دانشمندان هنوز دقیقاً نمی‌دانند که چه چیزی باعث بروز میگرن می‌شود. میگرن، نوعی سردرد است که می‌تواند درد شدید و ضربان‌دار را به همراه داشته باشد و اغلب با اختلالات بینایی موسوم به آنورا(Aura) همراه شود. بررسی‌ها نشان

به گزارش تیبان، افزایش استفاده از دخانیات و به خصوص قلیان در جوانان نیز عامل مهمی است که متأسفانه تأثیرات مخربی بر روی عروق مغزی و سیستم قلبی عروقی می‌گذارد.

سکنه مغزی

انتظار می‌رود سکنه‌های مغزی در افراد مسن دیده شود و اغلب نیز چنین است. در عروق مغزی سالمندان به دلیل بیماری‌های عروقی، دیابت و پرفشاری خون، لخته ایجاد می‌شود و سکنه مغزی اتفاق می‌افتد. اما سکنه همیشه مختص افراد مسن نیست، بلکه در جوانان نیز رخ می‌دهد. به‌خصوص اگر بیمار کمتر از ۴۰ سال سن داشته باشد، باعث تعجب همگان خواهد شد. اما سوال این است چرا جوانان سکنه مغزی می‌کنند؟ تحقیقات جدید در کشور ثابت کرد است که استرس روی متابولیسم بدن اثر تخریبی دارد و مهم ترین عامل سکنه مغزی در جوانان است. ثابت شده است که استرس می‌تواند بر روی دیواره رگ ها اثر مخربی بر جای بگذارد و باعث بیماری تصلب شرایین و ایجاد سکنه های مغزی شود.

میزان استرس در جوانان جامعه ما بسیار بالا است و همین عامل سبب می‌شود میزان کور تیزول خون بالا رود. اگر این میزان به طور مداوم بالا باشد، روی سیستم گردش خون اثر می‌گذارد و باعث سکنه مغزی می‌شود.

افزایش استفاده از دخانیات و به خصوص قلیان در جوانان نیز عامل مهمی است که متأسفانه تأثیرات مخربی بر روی عروق مغزی و سیستم قلبی عروقی می‌گذارد.

تغییر رژیم غذایی و استفاده از فست فود و غذاهای پر چرب و پر کالری عامل دیگری است که باید به آن توجه کرد. البته گاهی حجم غذای کم

و بی کیفیت نیز اثرات مخرب خود را خواهد داشت. ورزش و داشتن تحرک بدنی نیز عامل موثری در پیشگیری از بروز سکنه مغزی است. ورزش‌های هوازی و در راس آنها پیاده روی بسیار موثرند.

استرس، گرفتگی عروق، تغذیه نامناسب، عدم تحرک بدنی، اعتیاد و استعمال دخانیات از عوامل ایجادکننده سکنه مغزی در جوانان است متأسفانه موارد سکنه مغزی ناشی از مصرف مواد مخدر نیز شیوع پیدا کرده که خود علامت خطری برای جوانان است. بدون شک، آلودگی هوا به خصوص در شهرهای بزرگ مانند تهران نیز در ایجاد سکنه مغزی موثر است.

یک مورد خاص وجود دارد که به دلایل مادرزادی، عروق خونی مغز

بعضی از انسان‌ها نازک است و به طور ناگهانی پاره می‌شود. همین مساله باعث پارگی لخته و فرد دچار سکنه می‌شود، اما علت اصلی سکنه جوانان نوعی بیماری به نام نشانگان آنتی‌فسفولیپید است. در این بیماری آنتی‌بادی‌های ایجاد می‌شوند که با فاکتورهای انعقادی خون تداخل می‌کنند و باعث بروز لخته در عروق می‌شوند. ۶۶ درصد سکنه‌های مغزی بیماران زیر ۴۰ سال در اثر وجود همین آنتی‌بادی‌هاست که از این تعداد ۷۰ تا ۸۰ درصد آن را زنان تشکیل می‌دهند. این نشانگان به دو گروه اولیه و ثانویه تقسیم می‌شود؛ اولیه یعنی هیچ علتی برای آن یافت نمی‌شود و ثانویه یعنی در اثر مشکلی، مصرف برخی از داروها و... آنتی‌بادی در خون نمایان می‌شود. البته آنتی‌بادی ممکن است در خون افراد عادی هم دیده شود، ولی این به آن معنا نیست که حتماً فرد در آینده دچار سکنه مغزی خواهد شد.

این بیماری بیشتر در خانم‌های باردار به‌خصوص بعد از زایمان شایع است، زیرا به علت افزایش هورمون‌های آراژنده توسط جفت و تخمدان زن باردار، خاصیت انعقادپذیری خون بالا می‌رود. پس احتمال بروز لخته خون در اندام‌های تحتانی خانم باردار و سایر نقاط بدنش مثل مغز زیاد است.

گاهی بیماری‌ای به پزشک مراجعه می‌کنند که سطح هوشی‌شان کاهش

شاید جالب باشد بدانید که سکنه مغزی انواع مختلفی دارد. در ادامه نام و توضیح مختصری از هر یک از انواع سکنه مغزی را ارائه می‌دهیم.

سکنه مغزی ایسکمی گذرا

به این نوع سکنه، TIA نیز گفته می‌شود که درواقع مخفف Transient Ischemic Attack است. شبکه سکنه یا TIA درواقع حاکی از هرآنچه سبب قطع جریان خون سالم در مغز می‌شود بوده و به عبارتی اشاره به لخته شدن خون در مغز دارد. دلیل وجود عنوان گذرا در نام این سکنه آن است که این حالت موقت بوده و به سرعت رد می‌شود. درواقع لخته خون در یک لحظه جریان خون در مغز را متوقف و سپس آن را به حالت قبلی بازمی‌گرداند.

سکنه ایسکمی

در این وضعیت، لخته خون سبب بروز رسوب در جداره رگ‌های مغزی شده و درست مانند زمانی که سکنه قلبی رخ می‌دهد عمل می‌کند. به این حالت آمبولی نیز گفته می‌شود. در این حالت، لخته خون از یک قسمت دیگر بدن به مغز وارد می‌شود. جالب است بدانید که ۱۵ درصد از آمبولی‌های مغزی در اثر عدم عملکرد صحیح قلب رخ می‌دهد.برخلاف

دکتر متی پیرینن، پژوهشگر دانشگاه فنلاندو سرپرست این پژوهش گفت: این دو ارتباط جدید نزدیک به ژن‌هایی که پیشتر هدف داروهای موثر میگرن قرار گرفته‌اند، نشان می‌دهند که ممکن است اهداف دارویی دیگری نیز در نواحی ژنومی جدید وجود داشته باشد و منطبق روشی را برای پژوهش‌های ژنتیکی آینده با نمونه‌های بیشتر ارائه می‌کنند.

چرا جوانان سکنه مغزی می‌کنند؟

یافته و اختلال شناختی ادراکی پیدا کرده‌اند و در سن ۴۵ تا ۵۰ سالگی به یک کودک معصوم تبدیل می‌شوند و وقتی امارآی درخواست می‌شود، پزشک با لخته‌های ریز متعدد در مغز بیمار روبرو می‌شود. آنها نیز مبتلا به این نشانگان هستند.

نوع دیگر آنتی‌فسفولیپید ثانویه مربوط به بیماری لوپوس است که یک بیماری خودایمنی است و در آن فرد مبتلا، مستعد سکنه مغزی، لخته در

ریه و پا یا نقاط دیگر است.

بیماری دیگر نشانگان بهجت است که در موارد اندکی، بیماری دیواره عروق را هدف می‌گیرد و یکی از عوارض اختلال دیواره عروق، بروز لخته است که اگر این لخته‌ها در مغز باشد، ممکن است با فلج اندام‌ها،

اختلال در راه رفتن و حرف زدن توأم باشد.

برای تشخیص نشانگان آنتی‌فسفولیپید، پزشک تست آنتی‌بادی درخواست می‌کند و اگر به فاصله شش هفته (دو بار آزمایش تکرار می‌شود) تست مثبت باشد، بیماری قطعی است و درمانش رقیق‌کننده خون است.

سکنه یک اورژانس پزشکی است و برای متوقف کردن آسیب‌های احتمالی به مغز بیمار، فقط سه ساعت فرصت وجود دارد. بنابراین هر نوع نشانه و علامتی صرف نظر از کوچک بودن آن، باید فوراً مورد توجه قرار بگیرد

پنج علامت هشداردهنده سکنه مغزی

علائم سکنه مغزی به طور ناگهانی آغاز می‌شوند. به همین دلیل توجه به

زمان شروع علائم، حائز اهمیت است. این علائم عبارتند از:

– احساس کرختی یا ضعف که معمولاً فقط در یک طرف صورت یا بدن، در یک دست یا پا و بسیار ناگهانی بروز می‌کند.

– منگ و گیج شدن که موجب اختلال ناگهانی گفتار و دشواری در پیدا کردن واژه‌های مناسب و یا حتی ناتوانی در درک گفته‌های دیگران می‌شود.

– اختلال در راه رفتن که ناشی از سرگیجه ناگهانی، از دست دادن تعادل

و از دست دادن هماهنگی است.

– تاری ناگهانی دید که موجب مشکل در بینایی در یک یا هر دو چشم می‌شود. گاهی نیز فرد دچار دوبینی یا تیره‌شدن کلی دید می‌شود.

– سردرد غیرعادی و شدید که شبیه به یک ضربه ناگهانی است و گاهی با سرگیجه و حالت تهوع همراه است.

پنج علامت دیگر وجود دارد که در خانم ها شایع تر است. این علائم عبارتند از:

– احساس خستگی ناگهانی

– افتادن یا تشنج ناگهانی

– تشدید ناگهانی ضربان قلب

– بروز درد ناگهانی در قفسه سینه، دست، پا و صورت

– تنگی نفس به طور ناگهانی و یا سسکحه

سکنه یک اورژانس پزشکی است و برای متوقف کردن آسیب‌های احتمالی به مغز بیمار، فقط سه ساعت فرصت وجود دارد. بنابراین هر نوع نشانه و علامتی صرف نظر از کوچک بودن آن، باید فوراً مورد توجه قرار بگیرد.

انواع سکنه مغزی

حالت قبلی این نوع از سکنه بدون درمان و به صورت خود به خودی برطرف نمی‌شود.

خونریزی مغزی

این حالت، به زمانی گفته می‌شود که یکی از رگ‌های اصلی مغز پاره شده و خون در بافت مغز پخش شود. البته خونریزی مغزی خود چند حالت مختلف دارد:

آنوریم،بهدشکی شریانی وریدی،فشارخون بالا،سکنه مغزی شدید

برخلاف سکنه مغزی گذرا، علائم سکنه مغزی شدید بسیار متفاوت است.

چرا این سکنه به صورت کاملاً ناگهانی و بدون داشتن علائم اولیه بروز پیدا می‌کند؟

هرگاه خون رسانی به مغز با مشکل مواجه شود، سکنه مغزی رخ می‌دهد اما این سکنه می‌تواند گاهی بدون بازگشت بوده و منجر به مرگ مغزی شخص شود. چرا که پس از عدم خون رسیدن به مغز، سلول‌های زنده شروع به از بین رفتن می‌کنند و ارسال فرمان به سایر اندام‌های بدن را با مشکلاتی مواجه می‌سازند.